

16. Palotoimi

Lautakunnan kokoonpano. Palolautakuntaan kuuluivat seuraavat henkilöt: puheenjohtajana notariaattipäälikkö C.A. Ohman, varapuheenjohtajana toimittaja R.J. Heinonen ja muina jäseninä palokorpraali E.A. Jauros, vakuutustarkastaja G.O. Rundman, taloustirehtööri M.J. Hopeavuori, palokorpraali B.V. Bergström, palokorpraali P.F. Kaja, rakennusmestari A.A. Linnamaa ja professori V. Virtala sekä itseoikeutettuna jäsenenä rakennustarkastaja, diplomiarkkitehti P. Hanste. Varajäseninä olivat kamreeri A.G.R. Estlander, sorvaja N.J. Keskinen, toimitsija J.E. Lannervo ja kiinteistöneuvos J.A. Savola sekä itseoikeutettuna varajäsenenä apulaisrakennustarkastaja, diplomiarkkitehti T.M. Tuovinen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli notariaattipäälikkö K-E. Östenson ja sihteerinä varatuomari P-E. Gustafs.

Lautakunnan kokoukset. Palolautakunta kokoontui 25 kertaa ja kokouksissa pidettyjen pöytäkirjain pykäläluku oli 549. Saapuneita kirjeitä oli 520 ja lähetettyjä 265.

Päätökset. Lautakunta teki kertomusvuoden aikana seuraavat lopulliset päätökset, jotka koskivat: lautakunnan kokoontumisaikoja sekä lautakunnan kokousten pöytäkirjojen nähtäväksi asettamista (12.1. 10 \$); v:n 1951 määrärahoista maksettavien laskujen hyväksymistä (12.1. 11 \$); virka-asuntoasioita (12.1 14 \$, 24.1. 33 ja 42 \$, 7.3. 103 \$ ja 26.9. 394 \$); yleisen palotarkastuksen toimittamista (12.1. 26 \$); vakinaisten palomiesten osuusruokalan laskujen maksamista palokunnan rahaston varoista (24.1. 30 \$, 10.10. 415 \$ ja 14.11. 466 \$); Oy. Petko ab. nimisen yhtiön hyväksymistä Helsingin kaupungissa olevien öljylämmityslaitteiden jatkuvan käytön tarkkailijaksi (24.1. 35 \$); sääntöjen hyväksymistä palokunnan rahastoja varten (21.2. 80 \$); 20 000 mk:n suuruisen avustuksen myöntämistä palokunnan rahaston varoista Palokunnan shakkerholle (7.3. 99 \$); avustuspäärahoiden jakamista liitosalueen vapaaehtoisille palokunnille (4.4. 134 \$); 500 kpl:n erän hankkimista Tulentorjuntarintama nimistä kirjaa (4.5. 174 \$); sopimuksen tekemistä Joensuun palopäälikön kanssa 200 uuden sulkuliittimen valmistusoikeudesta 200 mk:n tekijäpalkkiota vastaan kappaleelta (4.5. 175 \$); Satamalaitoksesta palolaitokselle siirtyneen moottoriveneen palovakuutuksen korottamista 1 500 000 mk:aan (16. 5. 204 \$); oikeuden myöntämistä III nuohouspiirin piirinuohoojalle yhden oppilaan pitämiseen nuohoojan asemesta (16.5. 207 \$); oikeuden myöntämistä palopäälikölle väliaikaisen hoitajan palkkaamiseen avoinna olevaan 18. palkkausluokan toimistoapulaisen virkaan heinäkuun 1 p:stä lähtien (27.6. 268 \$); uuden radiovastaanottimen hankkimista pääpalloaseman lennätinhuoneeseen palokunnan rahaston varoilla (11.7. 285 \$); Volvo-Auto oy:ltä saapuneitten henkilöautojen vastaanottamista ja laskujen suorittamista (29.8. 314 \$); urheiluvälineiden hankkimista (29.8. 340 \$); ruiskuveneen vakuuttamatta jättämistä (29.8. 344 \$); palokunnan 90-vuotispäivän ohjelman hyväksymistä (29.8. 351 \$ ja 26.9. 382 \$); päivälehtien tilaamista eri paloasemille (10.10. 408 \$); aikakauslehtien tilaamista v:ksi 1952 (10.10. 409 \$); kahden Volvo-merkkisen PV-834 auton alustan tilaamista sairaankuljetusautoja varten (31.10. 440 \$); Yksityisyrittäjiin keskinäisen vakuutusyhtiön 100 000 mk:n suuruisen lahjoit-

tuksen käyttöä (14.11. 467 §); päätöstä perushankintaluontoisten hankintojen lautakunnalle hyväksyttäväksi esittämisestä sekä jaoston asettamisesta laatimaan ehdotusta lautakunnan selitykseksi revisiotoimiston kirjelmän johdosta (28.11. 514 §); avustuksen myöntämistä Palosuojelun edistämisseurille kustannusten peittämistä varten, jotka säätiölle aiheutuivat ylipalaneuvos H. Brunswigin vierailusta (28.11. 515 §); lisäavustuksen myöntämistä eräille vapaaehtoisille palokunnille (11.12. 526 §) ja yleisen palotarkastuksen suorittamista v. 1952 kantakaupungin alueella (28.12. 546 §).

Esitykset. Esityksiä kaupunginhallitukselle ja muille viranomaisille tehtiin asioista, jotka koskivat: ylitysoikeuksien ja lisämäärärahojen myöntämistä eräille palolaitoksen tileille (12.1. 12 ja 13 §, 24.1. 31 §, 11.7. 297, 300 ja 301 §, 10.10. 414 §, 31.10. 433, 434, 436 ja 440 § sekä 11.12. 525 §); lisäpalkkion maksamista palotarkastuksia suorittaville palomiehille (24.1. 31 §); eläkkeen myöntämistä palolaitoksen eräille viranhaltijoille (24.1. 34 §, 7.2. 62 §, 21.3. 116 §, 4.4. 131 § ja 31.10. 432 §); hätäpuhelimista tehtävää sopimusta Helsingin puhelin yhdistyksen kanssa (24.1. 40 §); hätäpuhelimien tilaamista (24.1. 41 §); III aloitetoimikuntaan valittavia palolautakunnan varsinaisia ja varaedustajia (7.2. 53 §); kanslistien ja talouspäälikön virkojen järjestelyä (7.2. 60 §); määrärahan myöntämistä palomestari Harnelle suoritettavaa sijaispalkkiota varten (21.2. 70 §); 50 000 mk:n suuruisen matka-apurahan myöntämistä apulaispalopäällikkö T. Sundquistille Amerikan Yhdysvaltoihin helmikuun 16 p:n ja huhtikuun 1 p:n välisenä aikana tehtävää opintomatkaa varten (21.2. 76 §); Käpylän paloaseman tontille tulevan asuintalon rakennustöitä (7.3. 104 §); täyden palkkaedun myöntämistä virkavapauden ajalta (18.4. 157, 161 ja 163 §, 4.5. 176 ja 177 §, 16.5. 211 §, 30.5. 234 §, 29.8. 341 ja 342 §, 12.9. 368 § sekä 10.10. 407 §); vakinaisten palomiesten osuusruokalan anomusta jäädytyslaitteella varustetun kylmäsiiliöhuoneen rakentamista (18.4. 160 §); Helsingin palomiesten ammattiosaston anomusta 50 000 mk:n suuruisen matka-avustuksen myöntämisestä edustajien lähettämistä varten Osloon toukokuun 15 ja 18 p:n välisenä aikana järjestettävälle pohjoismaiden palomiesten opintopäiville (18.4. 162 §); lisätalousarvioehdotusta (4.5. 187 §); 5-jäsenisen komitean asettamista palokunnan uudelleen organisointia sekä johtosääntöehdotuksen laatimista varten (4.5. 188 §); työkoneiden hankkimista palolaitokselle (16.5. 195 §); Satamalaitokselta palolaitokselle siirtyneen moottoriveneen siirtämistä palolaitoksen kirjoihin (16.5. 204 §); Puistolän vapaaehtoisen palokunnan anomusta 3.2 milj. mk:n suuruisen korottoman lainan myöntämisestä rakennettavaa paloasemarakennusta varten (16.5. 208 §); nuohoustariffeja (30.5. 230 §, 11.7. 298 § ja 12.9. 371 §); Sörnäistenniemen vartioasemarakennuksen siirtämistä Herttoniemeen (30.5. 233 §); palopäällikkö L. Pesosen määräämistä kaupungin edustajaksi Kööpenhaminassa syyskuun 4 ja 8 p:n välisenä aikana pidettävään kansainväliseen palokongressiin ja yleiseen Savonlinnan palokuntalaiskokoukseen kesäkuun 15 ja 17 p:nä (13.6. 255 ja 256 §); eri paloasemilla suoritettavia muutostöitä (11.7. 299 §); piirinuohoojien määräämistä päivystys- ja palotarkastuspalveluksessa esiintymään palokunnan virkapuvussa sekä piirinuohoojien vakuuttamista (11.7. 307 § ja 14.11. 469 §); määräyksen antamista revisiotoimistolle palolaitokselle tehtyjen hankintojen tutkimiseksi sekä sen seikan selvittämiseksi, kuka hankinnoista vastaa (11.7. 308 § ja 29.8. 313 §); v:n 1952 talousarvioehdotusta (29.8. 339 §); Kaupunkiliiton kultaisen ja hopeisen ansiomerkin myöntämistä 30- ja 25-vuotispalveluksesta (29.8. 345 §); palomiesten virkojen pätevyysvaatimuksia sekä erinäisiä palomiesten virkoja koskevia järjestelytoimenpiteitä (29.8. 346 § ja 31.10. 435 §); eräitten viranhaltijoiden vapauttamista raastuvanoikeuden heidän maksettavakseen tuomitsemien autovaurioista johtuneitten korvausten suorittamisesta (12.9. 373 §, 26.9. 390 § ja 28.12. 543 §); Kaupunginkellarin käyttöä palokunnan 90-vuotispäivänä (26.9. 382 §); palkkion suorittamista ruiskumestari Winqvistille ja työnjohtaja Lundinille palomestari Åströmin viran osittaisesta hoitamisesta syyskuun 27 p:n ja joulukuun 4 p:n 1950 välisenä aikana (26.9. 397 §); valkoisten nahkavöiden luovuttamista vapaaehtoisten palokuntien sammutusyksiköiden esimiehille (10.10. 410 §); kahden tilapäisen siivoojan palkkaamista palolaitokseen v:ksi 1952 (31.10. 436 §); eräiden huoneistojen luontoisetukorvausten vahvistamista (14.11. 464 §); palokaivon rakentamista tohtori K. Pajarin tontille Melunkylään (14.11. 482 §); puhelinkeskuksen asentamista pääpaloasemalle (28.

11. 500 §); säilytysvajojen rakentamista syöksyveneitä varten (28.11. 512 §); ehdotusten laatimista palolautakunnan ja palokunnan johtosäännöksi (28.11. 514 §); palolaitoksen käytöstä poistettujen sairaspairien luovuttamista Haagan vapaaehtoiselle palokunnalle (11.12. 523 §); palomies Böhlingin työkyvyttömyyttä (11.12. 527 §); vanhojen konetikkaiden luovuttamista jollekin kaupungin laitokselle (28.12. 548 §) sekä erikoispalkkion suorittamista palotarkastuksiin osallistuville palomiehille (28.12. 549 §).

Lausunnot. Palolautakunnan kaupunginhallitukselle ja muille viranomaisille antamat lausunnot koskivat seuraavaa: tulenarkojen nesteiden varastointia ja käsittelyä (12.1. 16 §, 7.2. 57 §, 7.3. 102 §, 30.5. 226 ja 227 §, 29.8. 355 §, 31.10. 448 § ja 28.11. 509 §); Kouluamatkailutoimisto oy:n anomusta saada käyttää talossa n:o 26 Lauttasaarentien varrella olevaa yömajaa asetuksessa sallittua suuremman henkilömäärän majoittamiseen (19.1. 17 §); eräiden Espoon kunnan alueiden liittämistä Helsingin kaupunkiin (21.3. 121 §); työtehotuimiston suunnitteleman irtaimistoluettelon käyttäntöönottamista (21.3. 122 §); kiinteistölautakunnan laadittut katu-, viemäri- ja vesijohtorakennusohjelmaa v:ksi 1952-54 (4.5. 185 §); Korpivaara oy:n anomusta eräiden Munkkiniemen korttelissa n:o 91 olevalle tontille n:o 31 rakennettujen rakennusten paikoilleen jäämisestä (4.5. 186 §); palolaitoksen toimiston eräiden virkojen uudelleen järjestelyä, sekä työtehotuimiston laatimaa selostusta palolaitoksen toimistossa suoritetusta työntutkimuksesta (16.5. 202 § ja 27.6. 269 §); kiinteiden radiolaitteiden hankkimista pääpalosemalle (16.5. 205 §); ns. Sederholmin talon vastaista käyttöä (30.5. 229 §); Finlands Svenska Brandvårdsförbund yhdistyksen anomusta, että Bobäck'in vapaaehtoiselle palokunnalle luovutettaisiin jokin kaupungin omistamista hälytys sireeneistä (13.6. 251 §); vesipostien ja palokaivojen rakentamista liitosalueelle (11.7. 295 § ja 14.11. 471 ja 472 §); piirinuohooja A. Mustosen valitusta erottamispäätöksen johdosta (11.7. 296 §); Alkon ravintolat oy:n anomusta saada kattaa tontilla n:o 4 Siltasaarenkadun varrella olevan rakennuksen katto bitumihuovalla (11.7. 303 §); liikennelaitoksen tarvikevarastojen palovakuuttamista (11.7. 305 §); palolaitoksen tp. virkojen vakinaistamista (29.8. 352 §); lausuntoa kaupungin vuositilintarkastajain v:n 1950 tilintarkastuskertomuksesta (12.9. 376 §); Suomen meripelastusseuran esitystä meripelastusristeilijän hankkimisesta kaupungille (26.9. 389 §); Sockenbackan vapaaehtoisen palokunnan anomusta 150 000 mk:n suuruudesta avustuksesta yhdistyksen sairaankuljetusauton korjaamista varten ja 100 000 mk:n suuruudesta avustuksesta kuljettajan palkkaamista varten (26.9. 391 §); talossa n:o 7 Kauppalankujan varrella toimivan kaupungin sivukirjaston paloturvallisuutta (26.9. 393 §); Oy. Iso-Robertinkadun 46:n anomusta sen kiinteistössä olevan palopostin sulkemisesta (10.10. 416 §); kiinteistö Oy. Bulevardi 28 nimisen yhtiön anomusta saada käyttää talossa n:o 28 Bulevardin varrella olevaa ylempää kerrosta ilman sprinklerlaitteita (31.10. 452 §); palokunnan kuorma-auton AJ 645 Hackman & Co:n henkilöautolle AM 953 aiheuttamia vaurioita (31.10. 453 §); rakennuskatselmusmiesten esitystä omakotirakennusten välipohjarakenteesta (14.11. 470 §); Suomen pienkiinteistöliiton esitystä Marjaniemen teiden talviaurauksesta (14.11. 473 §); kaupungin palkannauttijain lääkintähuollon järjestämistä (11.12. 522 §) ja Oy. Stockmann ab:n anomusta yhtiön tavaratalon sprinklerlaitteiden osittaisesta korvaamisesta sähköhälytysjärjestelmällä (28.12. 542 §). Lisäksi lautakunta antoi lausuntonsa 78:sta asemakaavan- ja tonttijärjestelyehdotuksesta, 27:stä ruiskumaalauksen harjoittamislupa-anomuksesta ja 13:ssa rakennuspiirustusten hyväksymistä koskevassa asiassa.

Palolaitos

Henkilökunta. Kaupunginvaltuuston kesäkuun 13 p:nä tekemän päätöksen mukaan lakkautettiin heinäkuun 1 p:stä lähtien palolaitoksen toimiston toimistonhoitajan virka ja kaksi kanslistin virkaa sekä perustettiin samasta ajankohdasta alkaen 36.palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluva talouspäällikön virka, 26.palkkaluokkaan kuuluva kirjankirjuri ja 26.palkka-

luokkaan kuuluva kirjaaajan virka. Kaupunginhallitus oikeutti marraskuun 23 p:nä 1950 palolautakunnan palkkaamaan v:ksi 1951 tp.paloinsinöörin 38.palkkaluokan mukaisin palkkaeduin ja tp.paloteknikon 32.palkkaluokan mukaisin palkkaeduin.

Kertomusvuoden aikana oli palokunnan vakinaisten viranhaltijain lukumäärä 293 ja tilapäisten 5. Avoinna oli 4 virkaa.

Palolautakunta valitsi tammikuun 12 p:stä 1951 lähtien tp.paloinsinööriksi insinööri E.J. Piutulan ja tp.paloteknikoksi palomestari O. Karuvaaran sekä kesäkuun 30 p:stä eronneen apulaispalotarkastajan H.J. Forsbergin tilalle heinäkuun 11 p:stä rakennusmestari G.M. Willingin.

Palolautakunta valitsi lisäksi avoimeksi tulleiden toimistonhoitajan ja kanslistien virkojen väliaikaisiksi hoitajiksi helmikuun 28 p:stä lähtien va. toimistonhoitajaksi valtiotieteen kandidaatti N-G. Holmquistin sekä kanslisteiksi toimistoapulainen K. Kirveen ja rouva V. Kaattarin. Mainittujen virkojen tultua lakkauteutuksi ja kaupunginvaltuuston perustettua talouspäällikön, kirjanpitäjän ja kirjaaajan virat palolautakunta valitsi elokuun 28 p:stä talouspäälliköksi valtiotieteen kandidaatti N-G. Holmquistin, kirjanpitäjäksi va.kanslisti K. Kirveen ja kirjaaajaksi diplomiekonomi K. Pallaksen. Avoimeen toimistoapulaisen virkaan palolautakunta valitsi lokakuun 10 p:stä lähtien rouva L. Pellisen ja tp.toimistoapulaisen virkaan heinäkuun 26 p:stä lähtien rouva S. Antmanin.

Palopäällikkö nimitti avoimeksi tulleisiin kersantinvirkoihin tammikuun 1 p:stä lähtien palokorpraali J.A. Nordströmin ja maaliskuun 1 p:stä palokorpraali U.U. Törrösen.

Kertomusvuoden aikana siirtyivät täysin palvelleina eläkkeelle toimistonhoitaja P.A. Caven, palokersantti U.E. Hannula sekä palokorpraalit A. Hurme, K. Lohio ja V. Mäkinen.

Kuoleman kautta poistuivat palokunnan riveistä palokorpraalit H. Hynninen ja V. Pohjankoski.

Tuntityössä olevien ammattityöläisten lukumäärä oli koko vuoden 17.

Palokunnan koko henkilökunnan vahvuus ja sijoitus oli vuoden lopussa seuraava:

Palo- tai vartioasema	Sammutushenkilökunta			Palo- tarkas- tajat	Toimisto		Korjaamot ja varusvarasto			Yh- teensä
	Palo- pääli- lystö	Ali- pääli- lystö	Mie- histö		Mp.	Np.	Viran- halti- jat	Tuntityön- tekijät		
								Mp.	Np.	
Pääpaloasema	5	11	101	5	3	6	4	15	2	152
Kallio	1	6	70	-	-	-	1	-	-	78
Käpylä	-	2	29	-	-	-	-	-	-	31
Kulosaari	-	1	19	-	-	-	-	-	-	20
Munkkiniemi	-	1	9	-	-	-	-	-	-	10
Malmi	-	1	9	-	-	-	-	-	-	10
Pitäjänmäki	-	1	9	-	-	-	-	-	-	10
Yhteensä	6	23	246	5	3	6	5	15	2	311

Palolaitoksessa palveli kesäkuukausina kesälomasijaisina yhteensä 85 miestä.

Virkavapaina joko opintomatkan, urheilukilpailuihin osallistumisen tms. takia olivat seuraavat viranhaltijat: apulaispalopäällikkö T. Sundquist helmikuun 16 p:stä huhtikuun 1 p:ään, palomies V. Kokkonen maaliskuun 1 p:stä huhtikuun 30 p:ään, palomies V. Kauppinen toukokuun 15 p:stä kesäkuun 9 p:ään, palokersantit G. Skarp, V. Lehti, palokorpraalit J. Mattila, A. Welander ja J. Pusa toukokuun 12 p:stä 21 p:ään, palomies L. Lindberg huhtikuun 19 p:stä toukokuun 2 p:ään ja lokakuun 5 p:stä 10 p:ään, palomies L. Berglund huhtikuun 22 p:stä toukokuun 2 p:ään ja elokuun 4 p:stä 7 p:ään sekä elokuun 12 p:nä, tp.palomies N. Henriksson huhtikuun 22 p:stä toukokuun 2 p:ään, elokuun 4 p:stä 7 p:ään ja elokuun 12 p:nä sekä elokuun 17 p:stä 22 p:ään ja syyskuun

7 p:stä 20 p:ään, tp.palomies V. Kuokkanen toukokuun 15 p:stä kesäkuun 23 p:ään, palokorpraali E. Jauros toukokuun 21 p:stä lähtien kolme viikkoa, palokersantit G. Holm ja U. Törrönen, palokorpraalit A. Kokkinen, L. Karjala, V. Hammar ja P. Kaja toukokuun 29 p:stä 31 p:ään, palomies M. Laaksonen toukokuun 29 p:stä 31 p:ään ja elokuun 1 p:stä 25 p:ään, palomies A. Lekander kuusi viikkoa palopäällikön määräämänä aikana, palokorpraali B. Ostrow elokuun 5 p:stä 7 p:ään sekä elokuun 17 p:stä syyskuun 6 p:ään, sähköasentaja E. Hoffström elokuun 4 p:stä 7 p:ään ja 10 p:stä 12 p:ään.

Huoneistot ja teknilliset välineet. Pääpaloaseman korjaustyöt edistivät vuoden aikana niin, että autokorjaamo ja lennätinverstas voitiin sijoittaa uusiin ja uudistettuihin suojiin. Pääpaloaseman sauna, keittiö ja ruokala valmistuivat.

Kalusto. Kesään mennessä saatiin palolaitoksen moottoriveneen korjaustyöt loppuunsovitetuiksi, joten ensimmäinen ruiskuvene HRV 1 saattoi aloittaa toimintansa ja lisäksi saatiin hankituksi 3 syöksyvenettä perämoottoreineen. Vuoden lopulla saapui 2 tilattua Volvo-merkkistä 7 hengen päivystysautoa ja valmistui suunnitelluista säiliöautoista mallikappale. Käytöstä poistettiin myyntiä varten 1 ruiskuauto ja 1 pioneiriauto sekä museoon siirtoa varten 2 ruiskuautoa.

Palolaitoksen moottoriajoneuvojen ja -ruiskujen sekä ruiskuveneitten luku ja jakautuminen eri palo- ja vartioasemille oli vuoden lopussa seuraava:

Paloasema	Moottoriajoneuvot 1)															Moottori- ruiskuja	Ruiska- venettä
	H	P	R	V	MR	LR	T	L	N	S	P	K	J	LK	Yht.		
Pääpaloasema	2	1	2	-	-	1	1	-	1	1	1	1	7	1	19	5	1
Kallio	2	1	2	-	1	-	1	1	-	5	-	1	-	-	14	4	-
Käpylä	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-
Munkkiniemi	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Kulosaari ..	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-
H:gin vapaa- ehtoisen pa- lokunnan																	
käytössä....	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	-
Malmi	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Pitäjänmäki	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Yhteensä	11	2	6	1	2	1	2	1	1	6	1	2	7	1	44	17	1

Palokunnalla oli 25 varsinaista tulipaloautoa, joista 19 ruiskulla varustettua. Viimeksimainituista kolme oli varustettu 2 500, neljä 2 000, yksi 1 700, yksi 1 500, neljä 1 000, kolme 600 ja kolme 500 litr./min. pumpulla. Edellämainituista ruiskuautoista oli kahdeksan varustettu lisäksi vaahdosammutuslaitteilla. Moottoriruiskuja oli 17, joista kolme 1 500, neljä 1 000, yksi 800 ja yhdeksän 600 litr./min. tehoisia. Ruiskuveneen pumpun teho oli 4 000 litr./min. Kaikkien ruiskujen yhteinen teho oli siis 44 700 litr./min.

Uutta nylonpaloletkua saatiin kertomusvuoden aikana hankituksi yhteensä 3 115 m. Käyttökelvotonta paloletkua poistettiin käytöstä 1 599 m ja letkuvarasto käsitti vuoden lopussa 33 564 m, josta 3":n liittimillä varustettua pääjohtoa 14 266 m.

Paloilmoitus ja hälytys. Palokunnan palolennätinverkkoon oli kytketty 276 palolennätinkaappia, joista yksityisiä 28. Itsetoimivia paloilmoituslaitteita, jotka olivat kytketyt suoraan palokunnan lennätinverkkoon, oli 14 paikkaa. Puhelinkeskus oli yhdistetty palokunnan hälytysnumeroon 005 kolmella joh-

- 1) H = hyökkäysautoja, P = pioneiriautoja, R = ruiskuautoja, V = vesisäiliöautoja, MR = maaseuturuiskuautoja, LR = letku-ruiskuautoja, T = tikapuuautoja, L = letkuautoja, N = nokiapaloautoja, S = sairaankuljetusvaunuja, P = pakettiautoja, K = kuorma-autoja, J = henkilöautoja ja LK = linjankorjausautoja.

dolla. Hälytystä varten olivat palo- ja vartioasemat sekä poliisi jhdistetyt toisiinsa suoralla johdolla. Viidessä henkilöautossa, säiliöautossa ja ruis-luveneessä oli radiopuhelimet.

Palopostit ja vedenottopaikat. Kertomusvuoden kuluessa valmistui 66 uutta vesijohdon palopostia, joten niitä vuoden lopussa oli kaikkiaan 2 287. Kanta-kaupungissa oli palokaivoja 7 ja 450 m³:n suuruisia sammutusvesisäiliöitä 4 sekä liitosalueella 52 palokaivoa, 12 lammikkoa ja 6 allasta.

Tulipalot ja avunantotapaukset. Palokunta hälytettiin kertomusvuoden aikana 1 152 kertaa, kuten alla olevasta taulukosta ilmenee:

Hälytyksen syy	Tammik.	Helmi.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elo.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Tulipalo	60	38	37	38	92	84	40	70	58	58	67	39	681
Nokipalo	10	5	6	4	4	4	3	5	-	9	6	9	65
Savu- tai kaasuvaara..	2	5	5	3	2	3	12	13	8	3	12	5	73
Erehdys	5	5	4	14	11	5	4	4	7	2	10	10	81
Vika hälytyslaitteissa	-	-	-	-	-	2	2	1	1	1	-	-	7
Ilkivalta	6	5	6	4	10	2	2	2	9	3	5	9	63
Happikoje- tai pulmoottoriavun antaminen...	2	2	2	2	4	1	4	4	3	1	4	2	31
Muun avun antaminen...	13	9	3	12	6	15	17	17	15	18	12	14	151
Yhteensä	98	69	63	77	129	116	84	116	101	95	116	88	1 152

Todelliset tulipalot jakautuivat syttymispaikan ja syttymissyyn mukaan seuraavasti:

Syttymispaikka:

Asuinhuoneita	71
Asuinrakennuksia	7
Keittiöitä ja keittokomeroita...	20
Liikehuoneita	17
Tehtaita	14
Työhuoneita	53
Uudisrakennuksia	18
Kellareita	31
Ullakoita	19
Kattoja	10
Hissejä	17
Pölykanavia	6
Saunoja	10
Autotalleja	4
Kattilahuoneita	13
Vajoja ja ulkorakennuksia	38
Varastoja	21

Syttymispaikka:

Kioskeja	15
Autoja ja moottoripyöriä	42
Kaatopaikkoja	17
Laivoja ja moottoriveneitä	14
Raitiovaunuja	3
Rautatievaunuja	2
Roskakuiluja	6
Roskalaatikoita	29
Halkopinoja	8
Hiilivarastoja	2
Metsiä	32
Nurmikkoja ja maastoja	105
Puhelinkeskuksia	1
Sähköjohtoja	7
Tervapatoja	25
Muuntajia	4
Yhteensä	681

Syttymissy:

Avotulen huolimatonta käsittely...	38
Räjähdys	4
Kamiinan ym. ylikuumentuminen ...	61
Hitsauskipinä	26
Puhalluslamppu	6
Viallinen savuhormi	10
Varomaton tuhkan käsittely	11
Varomaton tulenarkojen nesteiden käsittely	9
Varomaton sähkökeitinimen käsittely	12

Syttymissy:

Ilkityö	34
Varomaton tupakointi	91
Muu huolimattomuus	57
Lasten leikkiminen tulella	38
Itsesytytys	32
Oikosulku	86
Viallinen kaasujohto	2
Tuhopolto	2
Kipinä	89
Rakennusvirhe	10
Selville saamaton	63
Yhteensä	681

Suuruutensa mukaan tulipalot jakautuivat seuraavasti:

Tulipaloja	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Omatoimisesti sammutettuja	19	5	4	7	15	15	9	19	10	7	13	6	129
Pieniä	32	26	24	28	65	63	29	43	43	41	46	31	471
Keskikokoisia	9	7	9	2	11	4	2	7	5	9	8	2	75
Suuria	-	-	-	1	1	2	-	1	-	1	-	-	6
Yhteensä	60	38	37	38	92	84	40	70	58	58	67	39	681

Kuten taulukosta selviää, sammutettiin kertomusvuoden tulipaloista 18.9 % omatoimisesti. Pieniä eli sellaisia, jotka sammutettiin sankoruiskulla, säiliösuihkulla tai muulla käsikalustolla oli 69.2 %, keskikokoisia, jotka sammutettiin käyttämällä yhtä palopostia tai ruiskua, oli 11.0 % ja vakavalaatuja, joissa tarvittiin enemmän voimaa, oli 0.9 %.

Vakavaluontoiisiin tulipaloihin voidaan lukea seuraavat tulipalot: Kesäkuun 16 p:nä syttyi tulipalo Malmilla Oy. Sementtialin kattohuopatehtaalla. Palokunnan saapuessa paikalle oli tuli saanut tervavarastossa erittäin suuren vallan. Vedensaanti oli hankalaa ja vettä otettiin useasta lähimmästä palo-kaivosta, jotka tyhjentyivät toisen toisensa jälkeen, sekä noin 2.5 km. päässä olevasta purosta, jolloin alkuvaiheessa oli kytketty sarjaan 7 autopumppua ja moottoriruiskua. Heti palopaikalle saavuttua pyydettiin myös apua Valtion rautateiltä, josta viipymättä annettiin 5 veturia käytettäväksi vedenkuljetusta varten. Sammutustöiden tehostamiseksi toimeenpantiin komppaniahälytys ja sammutus- sekä jälkisammutustöihin ottivat osaa Pitäjämäen paloasema lukuunottamatta kaikki palokunnan sammutusyksiköt, joukko lomavuoroillaan olevia palomiehiä sekä 10 vapaaehtoista palokuntaa. Palossa tuhoutui satunkunta bitumi- ja naftaoltynnöriä, osa tehtaasta, varasto- ja autovajarakennuksia sekä rautatien säiliövaunu.

Lokakuun 10 p:nä syttyi tulipalo ravintola Alppilassa. Palokunnan saapuessa paikalle oli ravintolarakennus ilmi liekeissä. Sammutustyössä käytettiin 12 kpl 2" ja 5 kpl 3" suihkua ja yhtä vesitykkiä. Rakennus irtaimistoiheen paloi pilalle.

Edellä mainittujen suurpalojen lisäksi oli vuoden aikana vielä muitakin huomattavia tulipaloja, joista mainittakoon seuraavat: huhtikuun 26 p:nä varastorakennus Sörnäisten satamassa, Nobel-Standardin alueella ja elokuun 13 p:nä Hopeasalmen veistämö oy:n moottorikorjaamossa Mustikkamaalla.

Hälytystapa. Ensimmäinen tieto tulen irtipääsystä saatiin 571 tapauksessa puhelimitse, 98 tapauksessa palolennättimellä ja 12 tapauksessa suullisesti. 447 tulipaloa sattui klo 6-18 ja 234 tulipaloa klo 18-6 välisenä aikana.

Henkilökunnan tapaturmat. Kertomusvuoden aikana sattui tulipaloissa sammutusmiehistön keskuudessa 2 savumyrkytys- ja 12 loukkaantumistapaturmaa. Harjoituksissa tai työpalveluksessa loukkaantui 17, sellaisia tapaturmia, joista johtuneita työpäivämenetyksiä tapaturmayhtiöt eivät korvanneet, oli 7. Mainittujen tapaturmien työpäivämenetykset olivat 534 päivää ja tapaturmayhtiöiden niistä suorittamat korvaukset 252 955 mk.

Sairauden tai tapaturman perusteella myönnettiin viranhaltijoille ja vuosilomasijaisille sairauslomaa yhteensä 177 kertaa ja oli sairauspäivien luku 2 819. Tuntityöntekijäin vastaavat luvut olivat 5 ja 50.

Palovahingot ja niiden korvaaminen. Tulen välittömästi uhkaaman irtaimen omaisuuden arvo oli 2 651 276 000 mk ja kiinteän omaisuuden arvo 9 391 522 000 mk eli yhteensä 12 042 798 000 mk. Vahingon suuruuden tai palovahingon korvauksen määrä nousi irtaimiston osalta 50 902 000 mk:aan ja kiinteimistöön osalta 40 099 000 mk:aan eli yhteensä 91 001 000 mk:aan, joka oli 0.7 % uhatun omaisuuden arvosta.

Palovahingon korvausprosentit vv. 1941-1950 olivat seuraavat:

1941	0.9	1946	1.6
1942	0.8	1947	0.9
1943	0.4	1948	1.1
1944	0.2	1949	0.7
1945	2.3	1950	0.7

Sairaankuljetustoiminta. Sairaankuljetusautoja käytettiin kertomusvuoden aikana 12 767 kertaa, joista 11 182 kertaa sairaiden ja 1 585 kertaa tapaturmaisesti vahingoittuneiden henkilöiden kuljettamiseen. Vastaavat luvut v.1950 olivat 11 145, 9 923 ja 1 222. Kuljetusten lukumäärä eneni siis 1 622:lla. Ajojen lukumäärä päivää kohden oli noin 35, eli 5 enemmän kuin edellisessä vuonna.

Kuljetusmatkojen pituus oli 138 496 km. Kuljetuksista kerääntyi tulona yhteensä 3 772 042 mk, edellisessä vuonna 3 368 125 mk.

Varapalokunnat

Sopimuksen mukaan kaupungin palotoimeen kuuluvia varapalokuntia oli 19 vapaaehtoista palokuntaa, joiden yhteinen miesvahvuus oli 813 miestä ja kaustovahvuus seuraava: paloautoja ilman kiintopumppua 9, kuorma-autoja 3, autoruiskuja 13, moottoriruiskuja 25, käsivoimaruiskuja 1, 3" letkua 7 090 m ja 2" letkua 5 588 m. Näitten lisäksi toimi kaupunkialueella 1 tehdaspalokunta. Vapaaehtoisten palokuntien toimintaa valaisevat seuraavat luvut:

Hälytysten luku				Hälytysten luku			
Vapaaehtoinen palokunta	Kaupunkialueella	Kaupungin ulkopuol.	Yht.	Vapaaehtoinen palokunta	Kaupunkialueella	Kaupungin ulkopuol.	Yht.
Helsingin	7	12	19	Munkkiniemen	27	1	28
Degerön	18	-	18	Oulunkylän	20	-	20
Haagan	35	1	36	Pakilan	16	-	16
Kottbyn	5	-	5	Pukinmäen	29	-	29
Kärbölen	2	4	6	Puistolan	33	-	33
Käpylän	-	-	-	Pitäjänmäen	11	4	15
Lauttasaaren	29	-	29	Tammelundin	-	-	-
Malmin	34	2	36	Tapanilan	39	-	39
Marjaniemen	12	1	13	Vartiokylän-Mellunkylän	5	1	6
Karjalan Tulentorjuntat	8	-	8				
				Yhteensä	330	26	356

Palonehkäisy ja nuohous

Uudisrakennusten tarkastus. Rakennuskatselmusmiesten kokouksessa, jossa tarkastettiin rakennuspiirustukset ennen rakennuslupa-asian käsittelyä maistraatissa, oli viikottain mukana palopäällikkö tai hänen edustajansa, tavallisesti apulaispalopäällikkö, minkä ohessa toimitettiin erikoistapauksissa palokunnan puolesta piirustusten seikkaperäisempi ennakkotarkastus. Myös rakennusten loppukatselmuksessa oli palokunnan edustaja mukana.

Yleiset ja ylimääräiset tarkastukset. Yleinen palotarkastus suoritettiin kertomusvuonna tammikuun 15 p:n ja lokakuun 5 p:n välisenä aikana ja loppuvuotta käytettiin jälkitarkastuksien suorittamiseen. Tarkastuksissa annettiin yhteensä 4 170 määräystä. Tarkastusten johdosta ilmoitettiin yhden palotarkastusmääräyksen laiminlyönnistä maistraatille. Tämän lisäksi suoritettiin ylimääräisiä tarkastuksia yleisissä kokoussaleissa, teattereissa, bensiinissäilytyspaikoissa, filmivaraistoissa, suurehkoissa autovajoissa ym. tulenarjoissa paikoissa. Lisäksi suoritettiin pyydettyjä tarkastuksia sekä annettiin palonehkäisyä koskevia neuvoja ja ohjeita.

Lausuntoja ja ilmoituksia maistraatille annettiin yhteensä 79, lääninhallitukselle 2, poliisikomentajalle 2, sekä sairaaloille, kouluille, laitoksille ja yksityisille yhteensä 88.

Turvavartiointi. Teattereissa yms. nuoneistoissa oltiin vartiossa näyttämöjen aikana yhteensä 836 kertaa seuraavasti: Suomen kansallisteatterissa 2 miestä 310 kertaa, Ruotsalaisessa teatterissa 2 miestä 365 kertaa, Suomalaisessa oopperassa 2 miestä 161 kertaa ja Linnanmäellä 1 mies 74 kertaa. Tämän lisäksi asetti Helsingin vapaaehtoinen palokunta turvavartiointia eräisiin muihin teattereihin.

Messujen, näyttelyiden yms. tilaisuuksien turvavartiointista huolehtivat vapaaavurojen miehet.

Nuohous. Kaupunki oli nuohoustöiden suorittamista varten jaettu 24 nuohouspiiriin. Nokivalkeiden lukumäärä viimeisenä kymmenvuotiskautena oli seuraava:

1942	35	1947	115
1943	19	1948	94
1944	24	1949	87
1945	51	1950	71
1946	101	1951	65

Menot ja tulot. Kertomusvuoden aikana palokunnan menot lisääntyivät huomattavasti johtuen tästä etupäässä vuoden alussa tapahtuneesta palkankorotuksesta.

Palolaitoksen menot v. 1951 käyvät ilmi seuraavasta taulukosta:

M e n o e r ä	Määrärahat yhteensä, mk	Menot tilien mukaan, mk	Säästö (+) tai ylitys (-), mk
Palkkiot	428 291	428 291	-
Sääntöpalkkaiset virat	98 923 255	98 972 215	- 48 960
Tilapäistä työvoimaa	14 516 520	22 306 667	- 7 790 147
Kesälomasijaiset	7 024 440	6 746 389	+ 278 051
Vuokra	3 041 630	3 051 830	- 10 200
Lämpö	4 518 685	6 516 783	- 1 998 098
Valaistus	398 750	562 415	- 163 665
Siivoaminen	187 500	155 916	+ 31 584
Vedenkulutus	280 500	250 207	+ 30 293
Puhtaanapito	145 500	129 943	+ 15 557
Kaluston hankinta	24 614 180	25 674 180	- 1 060 000
Kaluston kunnossapito	4 150 000	5 614 315	- 1 464 315
Painatus ja sidonta	120 000	62 367	+ 57 633
Tarverahat	762 500	762 853	- 353
Vaatteiden pesu	425 000	524 978	- 99 978
Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet	60 000	56 726	+ 3 274
Yleisten laitteiden kunnossapito..	290 000	247 880	+ 42 120
Käyttövoimaa	63 000	62 959	+ 41
Autojen käyttö	3 153 000	2 816 246	+ 336 754
Vakuutusmaksut	85 000	74 255	+ 10 745
Hevosten vuokraaminen	25 000	-	+ 25 000
Tuntipalkkaiset ammattityöntekijät	6 000 000	6 000 000	-
Yhteensä	169 212 751	181 017 415	- 11 804 664

Avustuksena jaettiin Helsingin vapaaehtoiselle palokunnalle 487 666 mk, Suomen palosuojeluyhdistykselle 267 360 mk, liitosalueen vapaaehtoisille palokunnille 4 000 000 mk ja Vakinaisten palomiesten osuusruokalalle 200 000 mk.

Palolaitoksen tulot tilien mukaan olivat 6 808 080 mk. Erikoisesti lisääntyivät tulot sairaankuljetuksista sekä avunantotaksan ja virka-asuntovuokrien korottamisesta. Tulot jakautuivat seuraavasti: sairaankuljetusmaksut 3 772 042 mk, luontoisedut 1 277 163 mk ja sekalaiset tulot 1 758 875 mk.

Palokunnan rahastot. Rahastojen pääomaan palolautakunta siirsi vuoden lopulla jakamattomista varoista 150 000 mk, joten kaikkiaan rahastojen yhteinen pääoma kertomusvuoden lopussa oli 1 123 433 mk ja jakamattomia varoja yhteensä 44 214 mk.